

Výročná správa biskupa ZD ECAV za rok 2023

Duchovný úvod

Lk 5, 27-39

V prečítanom príbehu o povolání výbercu daní Matúša sa ocitáme na veľkej hostine. Matúš zrejme takto oznamuje svojim početným kolegom a mnohým svojim známym, že nastupuje novú etapu života. Zanecháva svoje výnosné povolanie a stáva sa učeníkom Pána Ježiša Krista. Medzi zástupom hostí sa nachádzajú aj farizeji a zákonníci. Vyčítajú Ježišovým učeníkom, že jedia a pijú s výbercami daní a hriešnikmi. Zaujímavé, že oni sa nezdráhali prijať pozvanie jedného z takých hriešnikov – hostiteľa Matúša, ešte aj intrigujú proti nemu.

Druhá vec, čo im vadí je, že učeníci Jána Krstiteľa sa postia a Ježišovi nie. Asi to aj patrične komentovali medzi sebou, možno spôsobom: „Títo sa tu nadžgávajú, akoby tri dni nejedli. Namiesto toho, aby sa správali dôstojne a zdržanlivo, ako sa na učeníkov patrí, tak sa tu nalievajú a napchávajú.“ Poznáme tento typ zlomyseľných poznámok.

Pán Ježiš reaguje na ich reptanie. K stolovaniu s hriešnikmi a colníkmi hovorí: „Nepotrebujú lekára zdraví, ale chorí. Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov, kajať sa.“

Podobne to vnímam aj v našej cirkvi. Na hostine s Pánom Ježišom Kristom a jeho nasledovníkmi sa stretávame ľudia rôzni. Počuť aj šomranie, sťažnosti, kritiku, ako by sa mali správať tí, či oní, kto aký je a mal by byť. Poznáme to. Fakt je ten, že aj v našich spoločenstvách vnímať nielen prijatie, ale aj nevraživosť či zlomyseľné reči.

Dovolím si povedať, že potrebujeme tohto Lekára v našej cirkvi, lebo sme chorí. Chcel by som pomenovať dve diagnózy:

1. Formalizmus

Sme chorí ma formalizmus. Navonok sme evanjelici, so všetkým, čo k tomu patrí, ale vidno ovocie toho, že patríme Pánovi Ježišovi Kristovi reálne v našom každodennom živote? V našich rodinách, manželstvách, na našej reči, správaní, postojoch? Niekedy nevychádzam z údivu, ako ten, čo sa hrdlo hlási k našej cirkvi, sa dokáže prejaviť nenávisťne, vulgárne, arogantne a dokáže rozbíjať vzťahy a vnášať konflikty všade kde príde. A to nehovorím o tom, čo by malo byť pre každého evanjelika úplne samozrejmé, každodenné čítanie Písma, modlitba, individuálne aj v rodine.

Roky chodíme do kostola, možno aj na biblické hodiny, ale neviem, či by sme dokázali menovať aspoň jedného konkrétneho človeka, ktorému sme niekedy hovorili a svedčili o Pánovi Ježišovi. Ak nás majú poznať po ovocí, aké ovocie toho, že sme kresťania, prinášame?

2. Rozdelenie

Sme v cirkvi rozdelení. Možno to tak až nevnímať na úrovni zborov a seniorátov, ale na úrovni predstaviteľov dištriktov a generálnej cirkvi to vnímať dosť. Asi aj preto, lebo je oveľa ľahšie ukázať prstom na vedúceho a predstaveného, ako na seba. Tí, čo sú najviac na očiach sú aj ľahký terč a jedovatú šípku si mnohí radi hodia. Možno aj preto to vnímame na vyšších úrovniach cirkvi citlivejšie. V neposlednom rade to však vidíme a počujeme často – títo sú „aslozáci“, tamtí zase frčia na Lutheruse, jedni sú progresívci, iní zas konzervatívci, platíči a neplatíči do FFZ a nezriedka, nepriateľstvo človek zažije aj pri osobných stretnutiach.

Áno, údelom verejnej funkcie, je aj to, že človek musí počítať s nepriateľstvom a niečo aj zniesť a vydržať, ale v cirkvi to bolí dvojnásobne ako inde, lebo tak by to byť nemalo. A to nehovorím o prípadoch, kedy sa ľudia vadia aj v rodinách, alebo priateľstvách a odcudzujú sa navzájom, lebo stoja v cirkvi na opačných stranách.

Je to bolestivé a choré a potrebujeme Lekára. Lekár je tu a ponúka aj liek. Volá sa pokánie. Pán Ježiš nepozýva hriešnikov, aby im povedal, že s nimi je všetko v poriadku. Volá ich v láske a zároveň ich volá k radikálnej zmene života – k pokániu. Všetci sme hriešnici a všetci potrebujeme tento liek pokánia. Ako by sa veci pohli k lepšiemu, keby našu cirkev prenikol duch pokánia?!

Záver príbehu končí podobenstvom. Pán Ježiš v ňom hovorí, že staré rúcho sa nepláta záplatou z nového a ani nové víno sa neleje do starých nádob.

Reaguje tým na situáciu, ktorú si farizeji a zákonníci nevšimli, alebo nechcú pripustiť. Že v ňom prišlo a stalo sa všetko nové. Že staré veci pominuli, a nastali nové – s Ním prišlo Kráľovstvo nebeské. A prišlo ako radostná svadobná hostina. Preto Pán Ježiš prirovnáva seba k ženíchovi a učeníkov k družbom – teraz je čas radosti.

Často aj my bazírujeme na zaužívaných formách a zvykoch - takto to vždy bolo, takto to bude aj ďalej. Napriek tomu že nás ubúda a upadáme duchovne aj ekonomicky.

Áno, musíme povedať na rovinu že veľa vecí len plátame. Plátame prázdne kňazské stanice, plátame chátrajúce budovy, plátame rozpočty, vzdelávanie, misiu, evanjelizáciu... Niekedy musíme aj plátať, ale nie dávať záplaty z nového rúcha na staré. Jednak sa to nehodí a potom sa všetko roztrhá. Aj plátať treba vedieť.

Ale čo je potrebnéšie oveľa viac, tak sú nové nádoby a nové víno. V poslednej dobe vzniká oveľa viac pokusov o nové stvárnenie služieb Božích, prichádzajú nové piesne, hudobné doprovody, vzniká veľa dobrých iniciatív na podchytenie detí, mládeže, hľadajúcich a neveriacich.

Teda je tu aj nové víno a je na nás ako funkcionároch a predstaviteľoch cirkvi, aby sme mali pripravené nové nádoby. My nemusíme byť novým vínom. Nakoniec aj Písmo hovorí, že ten, kto pije staré, nové nechce. Povie si: „Staré je dobré.“ A má pravdu. Ale nemôže si zakrývať oči pred tým, že je tu aj mladé víno a potrebujeme nové nádoby, aby sa zachovalo. A nové nádoby môžeme pripravovať všetci my, ktorí sme v rozhodujúcich grémiách našej cirkvi.

Bolo by veľmi dobré, keby popri tých nádobách do ktorých sa lejú nové veci ekonomické, legislatívne, organizačné, vznikali aj nádoby, ktoré by sa začali plniť novým vínom – liturgie, piesní, misie, evanjelizácie, vzdelávania, služby.

Musíme pripravovať tieto nádoby, lebo ak budeme liať nový obsah do starých, použitých nádob, praskne to a rozleje sa. To by bola škoda.

Nemusíme sa báť ukázať aj modernú tvár cirkvi a aktívne na nej pracovať. Pokiaľ v centre všetkého nášho snaženia, hľadania, úsilia, bude živý Pán Ježiš Kristus, nemôžeme sa pomýliť.

Rozmýšľajme teda, modlime sa a pracujme horlivo na tom, aby sme mohli nové víno liať do nových nádob. Aby sa oboje zachovalo. Na úžitok našej cirkvi a Pánu Bohu na česť a slávu.

Správa

Najdôležitejšou udalosťou pre Západný dištrikt bola voľba nového dištriktuálneho dozorc. Doterajšia dozorkyňa sestra Renáta Vinczeová bola zvolená za generálnu dozorkyňu. Slávnosť jej uvedenia do úradu sa konala dňa 18. 2. 2023 v Nitre.

Sestre dozorkyni patrí osobitné poďakovanie za jej službu pre Západný dištrikt, za jej veľké pracovné nasadenie, tvorivú iniciatívu, nové podnety a nápady, ktoré sa premietli do praxe a zefektívnili rokovania presbyterstva a konventu, ekonomickú aj organizačnú stránku ZD. V neposlednom rade ďakujem aj za veľmi dobrý kolegiálny a pracovný vzťah, ktorý sme mohli mať v predsedníctve. Prajeme sestre dozorkyni tú neúnavnú iniciatívu viery a Božie milostivé vedenie aj na novom pôsobisku.

Do obdobia zvolenia nového dištriktuálneho dozorc bol konventom zvolený zastupujúci dozorca Pavel Bajo. Ďakujem aj jemu za láskavý prístup, ochotné srdce a iniciatívu v službe pre ZD.

Voľby nového dozorcú ZD sa uskutočnili v marci 2023. Jediným kandidátom bol brat Ing. Peter Synak. Výsledkom 91,4 % bol zvolený za dozorcú Západného dištriktu ECAV a uvedený do funkcie na konvente v Nitrianskej Strede dňa 10. 6. 2023. Novému bratovi dozorcovi vyprosujeme hojnosť Božieho požehnania, vedenie Božím Duchom a veľa síl pri vedení ZD.

V dištrikte sme pokračovali v zbierkach na pomoc Ukrajine, najmä formou „Krabíc požehnania“. Iniciatívne sa zapojili predovšetkým naše školy, ale aj zbory, Biskupský úrad ZD a jednotlivci. Mimoriadnu službu v doprave a distribúcii tejto zbierky zabezpečuje brat Bevan Stein, ktorý hrdinsky a za cenu mnohých ťažkostí a rizík, áno aj ohrozenia vlastného života zabezpečuje dodanie tejto pomoci na Ukrajinu, do vojnou najpostihnutejších oblastí.

Zapojili sme sa aj do zbierok na pomoc Turecku po zemetrasení, Slovinsku po povodniach a Východnému Slovensku po zemetrasení. Všetkým, ktorí prispeli akýmkoľvek dielo srdečne ďakujeme.

Ako dištrikt stojíme pred vážnou úlohou, ktorou je spájanie cirkevných zborov, ktoré sú dlhodobo administrované a už nie sú schopné udržať vlastného duchovného, niektoré už nie sú schopné vytvoriť presbyterstvo, alebo mať zvolených funkcionárov. Je to však veľmi citlivá otázka historicky, duchovne, organizačne aj ekonomicky a bude potrebné mimoriadne starostlivo zvážiť a pripraviť proces spájania tak, aby pomohol týmto zborom aj ich administrátorom, odbremenil od administratívnych úloh a uľahčil aj ekonomické fungovanie. Znova je potrebné zdôrazniť, že nejde o zánik zborov, ani o antimisijnú činnosť, ako to niektorí v cirkvi prezentujú, naopak o promisijsnú.

Zároveň so spájaním treba uvažovať a vytvárať podmienky pre vytváranie nových cirkevných zborov, najmä v oblastiach, kde dlhodobo pribúda obyvateľstvo v dôsledku sťahovania za prácou.

Správy zo seniorátov akcentujú dôležitú myšlienku: Čorobiť, aby prišlo oživenie do našej cirkvi?

Po pandémie covidu sme sa síce dostali do režimu, v ktorom sme fungovali aj predtým, ale sme nútení počítať straty, najmä čo sa týka poklesu účasti na službách Božích a iných podujatiach a tiež poklesu záujmu o službu v cirkvi, niektoré funkcie a pozície, najmä v oblasti cirkevného súdnictva už dlhodobo nevieme obsadiť.

Aj keď v niektorých zboroch sa dostal bohoslužobný život prakticky na úroveň pred pandémie, nemožno nevidieť, že prevažná väčšina zborov vníma pokles členstva aj záujmu a odráža sa to aj v celkovej štatistike ZD. /Treba však opäť konštatovať, že pokles registrovaných členov cirkvi je daný hlavne pokračujúcim „zreálnovaním“ zborových kartoték./

Predsa len vnímam aj pozitívnu stránku tejto otázky a to najmä v tom, že vidno viac odvahy aj iniciatívy priblížiť evanjelium dnešnému človeku modernejšou formou, či už v podobe hľadania modernejšieho výrazu našich služieb Božích, ale aj v podobe množstva táborov a podujatí pre deti a mladých a tiež nebyvalého nárastu neformálnych podujatí, ako výletov, služieb Božích mimo chrám, koncertov, stretnutí pri záujmových aktivitách. Je to dobre. Zároveň veľká výzva, aby sme pri hľadaní nového stvárnenia niektorých prvkov služieb Božích, hľadali formu, ktorá by zjednotovala a nerozdeľovala.

Vojenský konflikt medzi Palestínou a Izraelom a tiež stupňujúce sa politické napätie vo svete nám dáva zreteľne pocítiť, akí sme nestáli a zraniteľní, ako rýchlo sa môže situácia celosvetovo dramaticky zmeniť za malú chvíľu. V tejto nestálosti by sme ako cirkevné zbory a cirkvi mali byť oázami pokoja, stability, dobrých vzťahov a pevných morálnych zásad. Predovšetkým by sme mali byť cirkvou zameranou na živého Pána Ježiša, On musí byť v centre nášho života, lebo iba tak pôjdeme správne.

Senioráty

BAS

Popri klasických službách Božích v BAS sa uskutočňuje pestrá škála služieb Božích zameraná tematicky a sú prispôbené formou aj obsahom, od ekumenických až po rodinné či mládežnícke. Brat senior konštatuje, že vidíme naozaj rozmanitosť a pestrosť v bohoslužobnom živote CZ BAS.

Je dobré, keď vznikajú pokusy o nové stvárnenie formy služieb Božích, ale tiež by bolo dobré, keby neostali iba v podobe viac-menej vydareného experimentu, ale mali svoju ustálenú formu, ktorú by si mohla osvojiť celá cirkev. Je to v záujme jednoty, ale aj rozšírenia misijného a evanjelizačného dosahu.

Sú samozrejme zbory, ktoré nestoja o alternatívne služby Božie a skôr by stabilných účastníkov odradili od účasti. Treba vždy citlivo zvážiť otázku starého a nového v zmysle slov Pána Ježiša o tom, že na staré rúcho sa nedáva záplata z nového a nové víno sa neleje do starých nádob, ale aj tie, kde hovorí, že staré víno je dobré a nie je dôvod ochutnávať nové.

Z podujatí naplánovaných na rok 2023 sa podarilo najviac podujatí uskutočniť spoločenstvu mládeže INSIDE. Vidím práve vo fungovaní tohto spoločenstva dobrý návod na to, ako zintenzívniť alebo podchytiť mládež v celej našej cirkvi, zvlášť v tom zmysle, že existuje vedúci práce s mládežou v senioráte platený na plný úväzok a okolo seba buduje tím spolupracovníkov, ktorí pripravujú podujatia pre mládež v senioráte.

V práve sa vypočítava aj množstvo aktivít a podujatí v cirkevných zbormi aj senioráte, čo je neklamný znak toho, že zborový život vo všetkých svojich oblastiach sa po rokoch obmedzení už naplno rozbehol. V súvislosti s BAS nanovo opakujem a pripomínam, že práve tam by sa mala rozbehnúť aktivita smerujúca k zakladaniu nových cirkevných zbormi, nazvime ich povedzme misijné a týka sa to najmä oblastí v okolí Bernolákova, Petržalky aj s možnosťou presahu do Rakúska, a tiež západu Bratislavy – Stupavy a okolia.

DNS

Sestra seniorka poukazuje na nutnosť nielen obnovenia určitých foriem, ale aj na nutnosť hľadať ich spoločnú podobu: „*Viac ako kedykoľvek predtým však vnímame potrebu aktualizovať Agendu, Evanjelický spevník i samotný priebeh služieb Božích. Už pandémie otvorila možnosť meniť formu prisluhovania Večere Pánovej, ktorá sa v mnohých zbormi natrvalo ujala; spievaná liturgia sa zapájaním laikov mení na čítanú; piesne zo spevníka nahrádzajú mládežnícke piesne a nedostatok kantorov sa kompenzuje kapelami a hrou na rôznych hudobných nástrojoch. Cirkev sa celkom spontánne modernizuje podľa miestnych požiadaviek a možností, a ak sa teraz nenastaví určitý poriadok, tie formy si zmeníme sami a bude veľmi náročné dodatočne nastaviť jednotnú formu služieb Božích ale aj kazuálií.*“

Poukazuje na veľký rozdiel medzi aktívnymi a pasívnymi zbormi a na skutočnosť, že aktívne zbory nemajú problém platiť do FFZ, a tiež na súvislosť, že zlý finančný výsledok je tiež odrazom duchovného úpadku cirkevného zboru.

Popri viacerých mimoriadnych a pekných podujatiach a aktivitách v zbormi DNS aj senioráte, niektoré budú spomenuté v tejto správe na inom mieste, /setra seniorka vyjadrila osobitné potešenie nad tým, že sa postupne začal revitalizovať cirkevný zbor Zlaté Moravce/, osobitnú pozornosť venuje sestra seniorka problematike manželov Ľachkých, ktorých počínanie v minulosti, vedúce k ich odsúdeniu občianskym súdom za tresnú činnosť krádeže, trvalo traumatizuje doteraz život cirkevných zbormi Drženice a Devičany, tiež seniorát, jej rodinu a vrhá zlé svetlo na celú našu cirkev. Pre závažnosť tohto problému citujem dve celé pasáže zo správy sestry seniorky:

“CZ Devičany, ktorý je veľmi bohatý na históriu, keď od svojho vzniku a najmä počas obdobia silnej protireformácie bol takmer jediný v celom okolí, ktorý nezanikol - nemá archív. Je to veľmi zvláštne, pretože by sa tu mal nachádzať obrovský a veľmi vzácny archívny materiál historických písomností, kníh a podobne. Pri preberaní farského úradu sa však nenašlo takmer nič. Kto už teraz zistí, čo všetko z archívu zmizlo, keď sa cirkevný zbor nestará o evidenciu svojho majetku?

Podobne v CZ Drženice existujú zápisy, že cirkevný zbor disponoval väčším množstvom liturgických nádob, z ktorých dnes polovica chýba. A prečo to zisťujeme až pri preberaní farského úradu a dôslednej kontrole bratom administrátorom? Nemal by si cirkevný zbor všemožne chrániť a zveľaďovať svoj majetok?”

"K 30.6. bol rozviazaný pracovný pomer dohodou so sestrou farárkou Annou L'achkou (CZ Devičany.) Po tom, čo v januári 2022 bola A. L'achká (spolu s manželom) okresným súdom v Kežmarku právoplatne odsúdená za zločin krádeže a za falšovanie predmetov kultúrnej hodnoty, vykonaných ešte v roku 2016, nebola zo strany ECAV disciplinárne stíhaná, ale bol s ňou rozviazaný pracovný pomer dohodou - teda k takému dátumu, aby deti mohli ešte pol roka chodiť do školy a aby jej odsúdenie nebolo zaznamenané v jej spise. Stalo sa tak ešte v októbri 2022. Žiaľ, informácie o celej tejto kauze boli členom CZ Devičany i Drženice manželmi L'achkými podávané veľmi skreslene a nepravdivo. Predstavitelia seniorátu sa dvakrát zúčastnili na konvente v Devičanoch, kde sa snažili situáciu vysvetliť, no A. L'achká vyvíjala na zbor značný citový nátlak, ktorému bolo ťažké odolať. Preto jej CZ umožnil obývať faru spolu s rodinou aj napriek tomu, že im bolo odňaté právo vykonávať kňazskú službu, a to celý ďalší rok, až do 30.6.2024. Žiaľ, je treba povedať, že sa manželia L'achki zaoberajú trestnou činnosťou už roky. Ich skutky nevyšli najavo iba preto, lebo ak bola krádež odhalená, ukradnuté predmety vrátili, výmenou za to, aby na nich nebolo podané trestné oznámenie. Čo je však zarážajúce na tom všetkom je, že namiesto toho, aby činili pokánia a začali nový život, pokračujú v problematických aktivitách aj naďalej. Okrem toho, že vedú štvavú kampaň proti generálnemu biskupovi, založenú na klamstvách; podkopávajú prácu administrátora nepravdivými tvrdeniami v časopise Lutherus a medzi veriacimi; veľmi zákerne a sofistikovane rozvíjajú svoju pomstu proti všetkým, ktorí im kedy "ublížili." (t.z. napísali na nich sťažnosť, upozornili na ich správanie, viedli proti J. L'achkému disciplinárku, atď.) Nikdy by som nebola verila, že farársky manželský pár bude posilať mne a mojej rodine anonymné listy, v ktorých nás bude obviňovať z rôznych špinavostí. Dvakrát bolo podané na môjho manžela anonymné trestné oznámenie a bol kvôli nim vyšetrovaný na pracovisku. Raz bola aj naša dcéra predvolaná na výsluch kvôli anonemu, ktorý prišiel do jej školy pani riaditeľke. Dva roky sme prežívali ako rodina enormnú psychickú záťaž a netušili sme, kto je pôvodcom tohto obťažovania. Na konci minulého roku prišli výsledky analýz, ktoré preukázali, že: "Na samotných listoch sa nachádzal zmiešaný biologický materiál obsahujúci DNA dvoch osôb, pričom majoritná časť pochádza od osoby Anna L'achká. Na obálkach sa nachádzal biologický materiál obsahujúci DNA dvoch osôb, pričom majoritná časť pochádza od osoby Ján L'achký." Podotýkam, že títo ľudia sa chcú vrátiť do služby ako farári - chcú ľuďom kázať, vyučovať deti, konfirmovať, konať pastorálnu službu. Oni. Bez štipky sebareflexie a pokánia... O tom, akí sú výborní klamári a manipulátori sa ich cirkevné zbory už presvedčili. Žiaľ, táto škvrna na dejinách našej cirkvi i seniorátu tu zostane. Ja si len prajem, aby bola výstražným príkladom pre všetkých, ktorí by chceli takto zneužívať dôveru a dobrotu ľudí. A vás ostatných pozývam k bdelosti, aby ste si nezatvárali oči pred hriechom, ale aby ste naň upozorňovali. Aby sme si ako cirkev zachovali ešte akú - takú tvár pred svetom

Človek pri čítaní týchto faktov neverí, že by sa niečo takéto v cirkvi mohlo diať, a že nakoniec sa vinníci budú vydávať za martýrov a tí, čo sa snažia o poriadok a nápravu na to budú doplácať. A navyše že verzii o nespravodlivo postihnutých verí v cirkvi pomerne dosť veľká skupina ľudí.

Je to absurdné. Žiaľ, ako dotknutí nemáme šancu reagovať na všetky klamstvá, ktoré sa v cirkvi šíria, a to aj prostredníctvom časopisu Lutherus, lebo nemáme na to čas ani kapacitu. Mnohé ani nestoja za štipku pozornosti, lebo čo len trošku kritickému čitateľovi neunikne, čo je pravda a čo nie a potom, nechceme prilievať olej do ohňa a tým ešte umocňovať rozdelenie v cirkvi, na ktorom má Lutherus svoj podiel.

DNS sa zodpovedne stavia k otázke novej štruktúry ECAV. Vznikla pracovná Skupina pre víziu DNS, ktorá analyzuje históriu a súčasnosť cirkevných zborov, ich duchovný aj ekonomický stav a potenciál, zbiera štatistické údaje a v tomto zmysle sa zaoberá aj ich budúcnosťou, aby vedeli zodpovedne povedať, ktoré zbory sú životaschopné a dokážu plnohodnotne fungovať a ktorým bude treba pomôcť napríklad tým, že sa pričlenia k silnejšiemu zboru.

Je to potrebná a pozoruhodná aktivita a činnosť tejto pracovnej skupiny môže byť príkladom aj inšpiráciou aj pre ostatné senioráty.

V roku 2024 si DNS pripomenie 60 rokov od svojho založenia.

HOS

Z duchovného úvodu sestry seniorky: *Ostatné roky nás však v cirkvi, seniorátoch i cirkevných zbormi zamestnáva nová otázka. „Čo sa stane s našou cirkvou?“ Čo s nami urobí nové financovanie cirkvi, reštrukturalizácia? Čo sa stane našim seniorátom? Čo sa stane s naším zborom? Budeme sa musieť*

zlúčiť, či snád' zanikneme? Je to otázka, ktorá vyvoláva mnohé vášne, napätie, možno aj strach a beznádej. Odpoveď na túto otázku nachádzame len veľmi ťažko.

Domnievam sa však, že je pred nami omnoho dôležitejšia, tretia otázka. Otázka, ktorú sme si však zrejmé, pri tom všetkom uvažovaní položiť zabudli. Otázka, ktorá je však v súčasnosti asi tou najdôležitejšou. Milí bratia a sestry, položme si túto otázku dnes spolu: „Čo sa stalo s nami?“ Čo sa stalo s našou cirkvou, s naším seniorátom, zborom? Čo sa stalo s nami farármi, ktorí sme s odhodlaním, vierou a zápalom, povolaním Pánom Bohom vstupovali do služby v cirkvi? Dnes viacerí prežívame únavu, frustráciu, vyhorenie a namiesto horlivej služby už v nej len nejako dožívame . Čo sa stalo s horlivými a zanietenými funkcionármi v cirkevných zboroch, ktorí z ochotou a odhodlaním vstupovali do zborových, seniorátnych funkcií a dnes to cítia ako ťažké bremeno, ktorého sa snažia radšej vzdať?

Seniorát zápasí tak ako aj ostatné s poklesom členstva a dlhodobo s absenciou práce s mládežou.

Predseda však aj v náročnom prostredí HOS sa nájdu zbory a duchovní, ktorí svoju službu vykonávajú s láskou a obetavo, bez ohľadu na počty alebo ocenenie. Sú verní aj nad málom, a takíto majú zasľúbenie, že ich Pán ustanoví nad mnohým. Všetkým týmto patrí o to väčšia vďaka a uznanie.

MYS

Brat senior sa zameriava vo svojej správe najmä na mladú generáciu, poukazuje na to, že dnešní mladí ľudia musia čeliť výzvam, tlakom a napätiam, ktoré nám ako mladým boli takmer neznáme. Zvýrazňuje skutočnosť, že mladej generácii chýba často pevný základ, ktorý sa buduje predovšetkým vo funkčných rodinách, založených na zdravých vzťahoch. Poukazuje na to, že dnešná rodina je v kríze, manželstvá sa rozpadávajú a deti vyrastajú v neúplných rodinách. Brat senior konštatuje : „*Tento smutný deficit v našich rodinách je čoraz väčším apelom na cirkev, aby mala ešte väčší misijný záujem o mladých ľudí, aby sa ešte viac svojimi programami a podujatiami sústreďovala na ich pomoc a záchranu a aby sa tak pre nich stávala útulným domovom.*“ Apeluje na návrat rodinných pobožností: „*Sami vidíme, koľko duchovnej ľahostajnosti je dnes aj v našich domácnostiach. Akoby Božie zásady v našich domoch prestávali byť pravidlom života. Aj v mnohých evanjelických domácnostiach sa zanedbáva slovo Božie a modlitba.*“

Je preto dobré, že v zboroch MYS a aj v samotnom senioráte sa koná rad podujatí pre mládež a samozrejme aj letné tábory, čo je veľmi dobrý záchytný bod pre mladého človeka unášaného v prúde sekularizmu a závislostiach na virtuálnom svete.

V senioráte fungujú podujatia iSkejp – klub pre deti a mládež, konfivíkendovka, hudobný festival MYfest, školiaci projekt Grow up! a iné podujatia určené primárne pre mládež.

Rovnako ako v prípade BAS by bolo dobré, keby aj MYS mal profesionálneho pracovníka s mládežou. **Prácu s konfirmandami a mládežou na seniorálnej úrovni má na starosti Oblastné centrum seniorátu, na čele ktorého stojí brat Michal Kovár.**

V Hlbokom sa dňa 16. júla sa konali oslavy 180. výročia Uzákonnenia spisovnej slovenčiny, udalosť celonárodného charakteru, na ktorej boli zastúpení aj predstavitelia našej cirkvi.

NOS

Klasickým problémom NOS sú malé zbory a veľké, často chátrajúce budovy kostolov a fár. Veľmi veľa úsilia a prostriedkov ide do ich udržania a opráv. Brat senior to komentuje slovami: „*Dokonca možno si niektorí z nás povedia, že sme niekedy ako „stavby s. r. o.“, že zastrešujeme veľa opráv, pretože máme veľa budov. No pri všetkom tom si uvedomujeme, že je to naozaj len z Božej milosti, že sa nám aj v roku 2023 podarilo zorganizovať mnoho drobných i veľkých opráv a investícií do opráv, aby sme zachovali dedičstvo aj pre budúce generácie.*“

Rok 2023 bol pre NOS významný tým, že bolo zvolené nové predsedníctvo seniorátu – sestra dozorkyňa Milica Jozafová a brat senior Ondrej Šoltés. Obidvom vyprosujeme Božie milostivé vedenie, požehnanie

a zmocnenie Božím Duchom. Ďakujeme doterajšiemu vedeniu seniorátu, bratovi Jánovi Rumanovi a Pavlovi Bajovi. Vážime si ich službu.

Nové predsedníctvo sa iniciatívne ujalo svojich úloh v náročnom prostredí, kde zápasia s nedostatkom duchovných a potrebou zaopatrovať aj cirkevné zbory, ktoré si už nedokážu udržať svojho duchovného. Problémom je malá ochota k spolupráci, čo brat senior vyjadruje slovami: „*Napriek tomu ma však trápia veci, ktoré sú aj boľavé. Nedodržiavanie určitých dohôd/termínov, ktoré boli stanovené; nekomunikácia - ale hranie sa na „svojom piesočku.“*

Napriek tomu, v mnohých cirkevných zboroch je čulý život, pestrá paleta aktivít a nasadenie pre veci zboru, cirkvi a vôbec Božieho diela medzi nami.

POS

Brat senior sa na základe podobenstva o veľkej večeri uvádza: „*Pozvaní len zvážili rôzne možnosti a rozhodli sa v prospech svojich vlastných záujmov. To, čomu dali prednosť, získali vlastnou prácou, snažením. Boli tak trochu hrdí, že sa im podarila pekná kúpa, alebo že získali dobrú a krásnu manželku. Možno tomu celkom rozumieme: ten hrejivý pocit zadostúčinenia. Úspech, ktorý ti šepká do ucha: si dobrý, dokázal si to, podarilo sa ti to. Nejde o to, že by to bolo zakázané, ale že je človek zaslepený sám sebou - a prehliadne životne dôležitú príležitosť. Vystačí si so svojím poľom, volom, ženou,... ale niečo nesmierne dôležité mu unikne. A to je to, na čo Ježiš v podobenstve ukazuje. Ako sme na tom? Čo je pre nás dôležité a čomu dávame v živote prednosť? Obdivujeme svoje výkony, svoje úspechy? Je to pre nás tá najväčšia radosť, akú si vieme predstaviť? Alebo sme vďační za pozvanie na slávnosť, ktorej stredobodom nie sme my, ale Hostiteľ, teda Boh. Prijmeme pozvanie, ktoré sme si žiadnym spôsobom nezaslúžili, a predsa sme ho obdržali?“*

Aj keď sa bohoslužobný život vrátil do obvyklých koľají, je možné pozorovať zostupný trend účasti na službách Božích na súčasných 8,3% a tiež pokles evidovaných členov v POS.

Pričom treba povedať, že POS je na tom čo sa týka účasti na SB aj rozmanitými podujatiami a aktivitami pomerne dobre. Je to zároveň jeden z mála seniorátom, kde sťahovanie za prácou, alebo pokles demografickej krivky nie je až tak výrazným problémom a aj personálne, čo sa týka obsadenia kňazských staníc je na tom pomerne dobre. Aj preto je obava brata seniora na mieste, podmienky máme, ale máme aj vieru a odvahu ich čo najlepšie využiť? Počuť a prijať Božie pozvanie?

Sme vďační, že toto pozvanie počula a prijala sestra Monika Psotná, ktorá bola 12. 12. 2023 uvedená do funkcie seniorátnej dozorkyne. Ďakujeme doterajšiemu bratovi dozorcovi Pavlovi Trúsikovi za jeho doterajšiu službu v senioráte aj dištrikte.

Dobrou správou je aj to, že proces vytvorenia združeného cirkevného zboru Kálnica-Beckov, je napriek mnohým peripetiám na dobrej ceste. Momentálne sú vytvorené dva samostatné cirkevné zbory, čo je prechodná fáza k ich združeniu. Dôležité je, že po mnohých rokoch je situácia v Beckove aj Kálnici stabilnejšia a pokojnejšia a že konečne príde obdobie, kedy budú môcť svoju energiu sústrediť na budovanie bohoslužobného života v obidvoch častiach cirkevného zboru.

Brat senior oceňuje, že sa po covide ujal nový spôsob prisluhovania Večere Pánovej.

Peknou kapitolou POS je oživenie cirkevného zboru Stará Turá. Osobne mám dojem, že práve v tomto období, keď hľadáme ako ďalej v našej cirkvi, stúpa záujem o prebudenecké hnutie sestier Royových, spojené so Starou Turou a okolím. Som rád, že duchovní cirkevného zboru podporujú a oživujú túto významnú kapitolu našej cirkvi cez spomienkové podujatia, ale aj nové aktivity. Napríklad slávnosť pri príležitosti 130 rokov od vydania novely Bez Boha na svete, 100 rokov od založenia Domova Bielych hláv, 10 rokov založenia múzea sestier Royových a 90 rokov od vydania novely Sluha. Aktuálne je to aj spolupráca s Misijným centrom Prameň, kde naša cirkev menovala riaditeľa brata farára Jána Rumana a kde sa koná rad misijných podujatí a aktivít.

Keby Pán Boh dal, aby znovu prišiel čas milosti nášho Pána, rosa zhora, oheň z neba a pusté role nášho kraja sa zaskveli zas krásou mája. Modlime sa za obnovenie a duchovné prebudenie v našej cirkvi.

RIS

Zo správy sestry seniorky vyberám: „V RIS máme 18 cirkevných zborov, v ktorých slúži 10 duchovných. Z roka na rok definujeme a opisujeme našu situáciu, v ktorej sa nachádzame. Výrazný pokles, viditeľný úbytok. Pomerne veľká časť našich zborov je administrovaná. Naše CZ sa rozprestierajú na území viacerých okresov (RS, Poltár, Lučenec, Revúca), ktoré sú charakteristické vysokou mierou nezamestnanosti, odlivom mladej generácie za prácou a zmiešaným jazykovým prostredím(slov.+maď.). Vzdialenosti medzi administrovanými cirkevnými zbormi sú väčšie. Podľa kňazských správ situácia je o to náročnejšia, že nám chýbajú spolupracovníci z radu neordinovaných. Ale na druhej strane si všímam, že mnohí využívajú potenciál v určitej lokalite. Našou prioritou je evanjelium Kristovo, ktoré má moc spasiť a zachrániť hriešneho človeka to je zaručene skutočný a pravý poklad. Situácia na strednom Slovensku je náročná. Stopy minulosti ovplyvňujú súčasnosť. Pre niektorých by bolo ľahšie odísť, ťažšie je spoločne znášať náročné podmienky.“

Aj napriek náročným podmienkam vo viacerých cirkevných zboroch je čulý bohoslužobný život a množstvo aktivít.

Teší ma, že po dlhom období je aj personálne RIS na tom pomerne dobre, čo sa týka obsadenosti kňazských staníc, až na Tisovec, kde sa zatiaľ nepodarilo nájsť nového duchovného po odchode manželov Púpalovcov do Očovej.

Výnimočným podujatím boli služby Božie v prírode v Rimavskej Bani organizované ZD v spolupráci so sestrou farárkou Jankou Mihálikovou a CZ Rimavská Píla. Celodenný program sa niesol v znamení dávnej histórie, ktorá zachytávala bohaté dejiny typické pre regionálnu kultúru Malohontu. Súčasťou programu bola prednáška o histórii Malohontu, prehliadka gotických kostolov, pietna spomienka pri pamätníku SNP, turistický pochod do Kraskova, vystúpenie spevokolov RIS, vystúpenie žiakov EZŠ ZO a tvorivé dielne pre deti. Podujatie malo návštevnosť okolo 500 účastníkov a stretlo sa s veľmi priaznivou odozvou.

Aj RIS zápasí s poklesom členstva v cirkevných zboroch, ekonomickými ťažkosťami, prácou s mládežou a deťmi, ale zároveň je pekným príkladom toho, že tam, kde sa s láskou, obetavo a verne postaráme o to, čo nám Pán Boh zveril, prinesie táto služba svoje pekné ovocie.

ZVS

Brat senior v duchovnom úvode správy vyzýva: „Čím častejšie by sme si mali klásť otázky typu: „Ako prežije cirkev 21. storočie? Či ju držať v chrámoch Božích a stále počítať účastníkov služieb Božích a považovať tento počet za hlavný ukazovateľ bohoslužobného života v cirkevnom zbore?“ Každoročne v cirkvi štatisticky konštatujeme pokles návštevníkov služieb Božích, a čoraz menší záujem o večierne, nešpory, biblické hodiny, stredtýždňové služby Božie... Ak neprežije cirkev v kostoloch, kde potom? Prežije vôbec?“ Pokračuje ďalej: „Myslím si, že prežije. Avšak celkom novou formou svojej existencie, ktorej sa možno niektorí ešte stále bránime. Čím ďalej viac sa presviedčam o tom, že cirkev prežije aj mimo chrámov. A v podstate je to jej úloha: vyjsť z chrámov do sveta.“

V ostatných pár rokoch nadobúdam dojem, že hlavnou témou cirkvi sa stali peniaze, že ľudia v cirkevných zboroch sa stali iba nejakými číslami, farári administratívnymi pracovníkmi. Domnievam sa, že bohoslužobný život spoločenstva nie čoskoro, ale už pomaly stráca komunitný život. Život v malých skupinkách detí, život v skupinách dospelých, život v skupine tých, ktorí radi spievajú, život v skupine tých, čo majú radi prírodu, hory a turistiku, život v rôznych skupinách tých, ktorí majú navyše niečo spoločné: vieru v Boha, lásku k Bohu a k blížnemu, a nádej, že ak aj padnú, povstanú, ak sedia v tme, Boh im je svetlom.

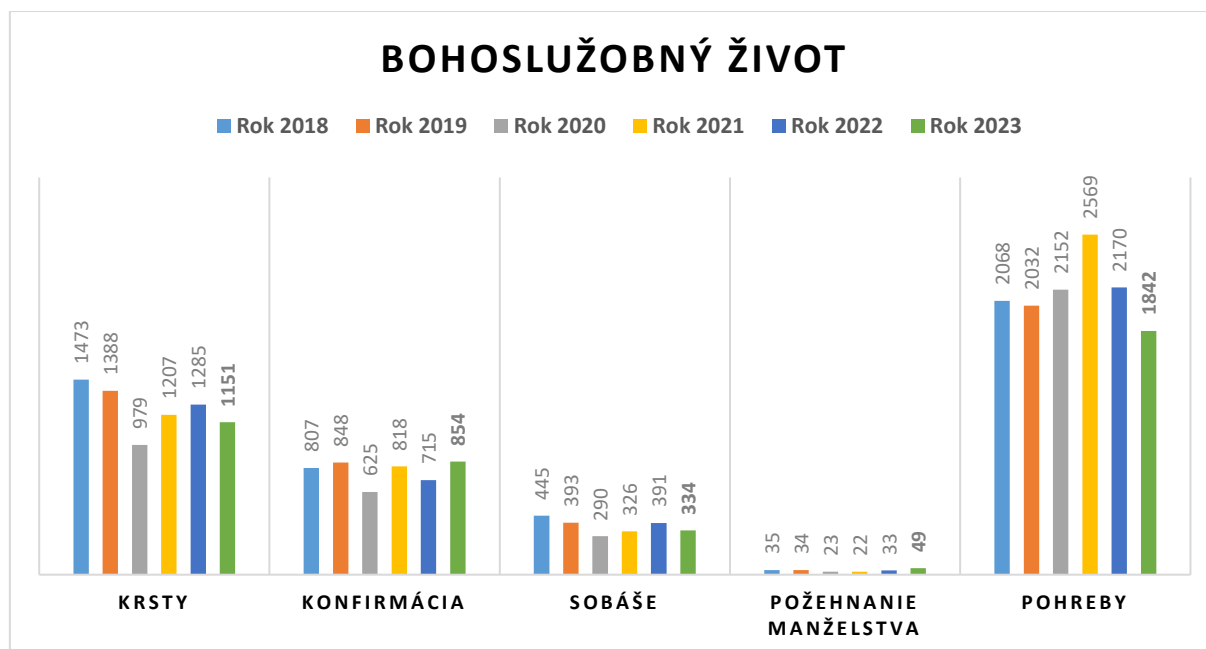
Áno, cirkev prežije, len v inej forme, než na akú sme boli zvyknutí. Nie v chrámovom spoločenstve na nedeľných službách Božích, ale v komunitnom spôsobe života spoločenstva. Čakajú nás nové výzvy, dlhé a možno aj búrlivé debaty, veľké zmeny. Je pred nami dlhá cesta reštrukturalizácie cirkvi, o ktorej musíme hovoriť nielen na najvyšších pozíciách ECAV, ale aj v seniorátoch, a predovšetkým v cirkevných zboroch, ako základných cirkevnoorganizačných jednotkách cirkvi. Pri tom všetkom však nesmieme stratiť zo zreteľa podstatné veci ako: hľadať Božie kráľovstvo, ako živé kamene sa budovať na duchovný dom, nesmieme zabúdať prinášať samých seba ako Bohu príjemné duchovné obete. A potom – viesť k tomu aj ostatných. V tej ktorej komunite. Nebojme sa nových vecí a nových foriem.“ Tolko zo správy brata seniora.

Klástť si otázky tohto typu a hľadať poctivé odpovede je dôležité a potrebné. Komunita, dobré, láskavé a trvácne vzťahy založené na spoločnom záujme sú iste veľmi dôležité. Chcem však podotknúť, že naším najvyšším „záujmom,“ teda tým, čo nás spája predovšetkým, čo je centrom a ťažiskom našich služieb Božích, stretávaní, služby a aktivít, je živý Pán Ježiš Kristus. Že viera v Neho a láska k Nemu nie je niečo navyše, čo nás spája, ale je to esenciálne, čo nás spája.

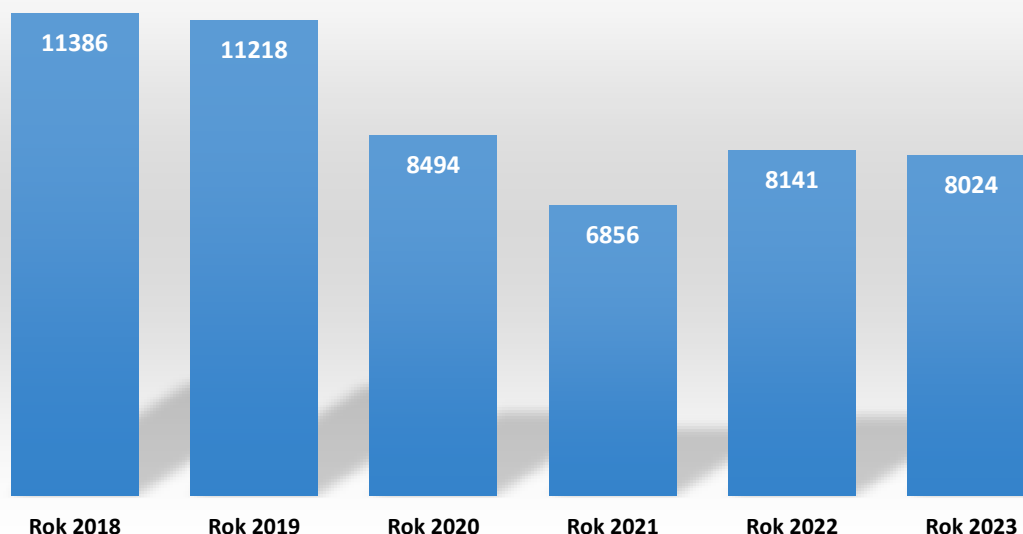
Ak v chráme, alebo kdekoľvek sa schádzame rastieme vo viere a láske k Nemu, vytvárame spoločenstvo, ktoré pozná čo je jeho poslaním, potom sa neuzatvárame do seba, ale sme tu pre druhých. Môžeme fyzicky vyjsť mimo chrám, vytvárať komunity ktoré spája spoločný záujem a viera v Boha, ale stále môžeme byť len do seba uzavretou skupinou neschopnou byť svedectvom o živom Bohu.

V tomto zmysle chápem výzvu brata seniora skôr ako výzvu k návratu k živému Kristovi, k obnoveniu viery a vzťahu k nemu, lebo tam, kde sme soľ a sme svetlo, to proste cítiť a vidieť.

Grafy:

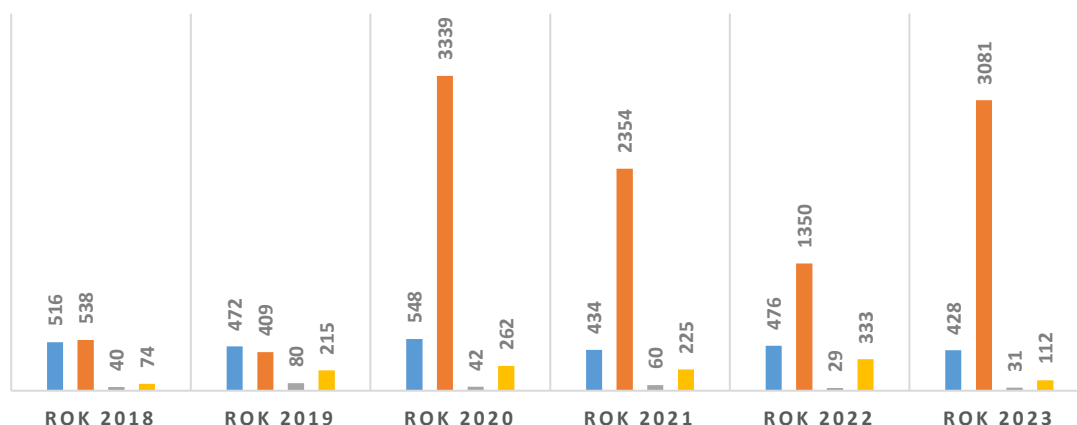

Priemerná účasť na Službách Božích

PRIHLÁSENÍ/ ODHLÁSENÍ

■ Prihlásení do zboru ■ Odhlásení zo zboru ■ Vstup do ECAV ■ Výstup z ECAV

Vnútromisijné podujatia

Rok 2023 bol bohatý na vnútromisijné podujatia organizované Západným dištriktom:

Kázňové prípravky

ZD spolu s VD pripravil Kázňové prípravky k Veľkej noci a Vianociam. Boli formou online. Súčasťou boli aj hotové kázne, ktoré vypracovali niektorí duchovní, za čo im patrí osobitné poďakovanie. Každý, kto sa prihlásil na kázňovky, dostal potom aj tieto kázne.

Do budúcnosti by sme chceli zachovať ako ZD a VD spoločné Kázňové prípravky, ale uvažujeme o návrate k prezenčnému stretnutiu. Nakoniec sa aj ukazuje, že keď sa aj prihlási okolo 100 záujemcov, reálne sa potom pripojí okolo 60, čo je zhruba počet taký istý ako býval pred pandémiou, keď boli tieto stretnutia iba osobné.

Semináre pre neordinovaných

Semináre sme pripravili v spolupráci so Slovenským evanjelizačným strediskom (EVS), s lektormi Slavomírom Slávikom a Ondrejom Kolárovským. Zorganizovali sme dva takéto semináre, 4. 2. v Senici a 5. 2. v Trnave. Témou posledného stretnutia bola: *Zmena, proces a ako ďalej v CZ*. Zúčastnilo sa ho vyše 80 záujemcov z Myjavského, Bratislavského, Dunajsko-nitrianskeho seniorátu a jeden zbor z Považského seniorátu.

Pastorálna konferencia

Uskutočnila sa dňa 12. 4. 2023 na tému Vyhorenie. Lektorom bol pán Kováč, zabezpečený cez EMC. Napriek tomu, že sa snažíme prinášať aktuálne témy aj zaujímavých hostí, záujem zo strany duchovných je slabý, zúčastnili sa asi 40-ti. Pričom propagujeme všetky podujatia v predstihu na webe ZD, aj FB ZD a na FB stránkach ECAV. Tých, čo sa ospravedlnia sa dajú spočítať na prstoch jednej ruky. Nezáujem o spoločné stretnutia je všeobecný úkaz a akoby sa stále viac rozmáhal. Uvažujme o tom, že v rámci pripravovaného pracovného poriadku pre duchovných, sa zavedú niektoré typy vzdelávania a pastorizácie ako povinné. Vynakladáme na prípravu týchto podujatí značné prostriedky, námahu aj čas a efektivita nie je tomu úmerná.

Dištriktuálny deň

Je najväčšie podujatie ZD. Uskutočnil sa v Leviciach dňa 22. 4. 2023. Účasť bolo vyše 800 návštevníkov. Podujatie bolo veľmi dobre zorganizované a pripravené. Veľká vďaka patrí najmä cirkevnému zboru v Leviciach, kde sa domáci bratia a sestry veľmi obetavo a ochotne zapojili do prípravných prác. Rovnako tak nám vyšlo aj vedenie mesta Levice v ústrety, čo sa týka ceny športovej haly aj pomoci pri doprave a parkovaní.

Vydarený bol aj program, dopoludňajšie služby Božie sprevádzané hudobnou skupinou a popoludňajší program, ktorý pozostával s prezentácie jednotlivých seniorátov, pomedzi ktoré vystupovala spevácka formácia Hope gospel singers.

Tieto podujatia majú svoj jedinečný význam pre povzbudenie vo viere, posilnenie evanjelickej vzájomnosti a tiež sú prezentáciou našej cirkvi aj navonok, nakoľko DD bol prenášaný RTVS.

Služby Božie v prírode

Konali sa dňa 8. 5. 2023 v Rimavskej Bani. Potešila nás pekná účasť, okolo 500 návštevníkov, pestrý program, počnúc službami Božími, cez históriu Malohontu, prehliadku gotických kostolíkov až po pripomenutie výročia oslobodenia a s tým spojených sprievodných podujatí.

29. 8. 2023 sa služby Božie v prírode konali v areáli hradu Bzovík. Rovnako bola pekná účasť okolo 500 návštevníkov a pestrý program.

Zvlášť bolo ocenené to, že po stáročiach na hrade sa konalo podujatie na Božiu chválu, teda v súlade s účelom, na ktorý bol tento hrad postavený, pôvodne ako kláštor.

Služby Božie v prírode boli povzbudením vo viere a jedinečnou príležitosťou k stretnutiam zvlášť pre daný seniorát.

Misijný víkend

Uskutočnil sa opäť v Piešťanoch 10.-12. 11. Kapacitu hotela cca 200 ľudí sme naplnili veľmi rýchlo. Teší nás, že podujatie priťahuje najmä mladé rodiny s deťmi a strednú generáciu. Hlavným prednášajúcim bol Marek Madro, ktorý hovoril o problémoch dospievajúcich mladých ľudí.

Aj keď je Misijný víkend v peknom prostredí a zabezpečené sú kvalitné služby a program, problémom sú vysoké a stále rastúce náklady. Budeme zrejme postavení pred otázku, kde pripraviť toto podujatie za výhodnejšiu cenu a možno aj v ubytovacom zariadení s vyššou kapacitou. Predsa však sme toho názoru, že tento formát má svoj význam a oplatí sa do neho investovať, lebo sa na ňom budujú vzťahy a vytvára komunita „spriaznených duší“.

Školy

EZŠ Palisády – Po mimoriadne turbulentnom období, kedy sa vystriedali vo vedení školy 3 riaditeľky a vymenil takmer celý pedagogický zbor, sa situácia do značnej miery stabilizovala.

V septembri 2023 dala výpoveď pani riaditeľka Anna Pukajová a vedením školy bola poverená jej zástupkyňa Anna Kerekrétyová. Na odporúčanie Rady školy bola aj vo výberovom konaní zvolená za riaditeľku EZŠ.

Aj keď bol rad úloh pre ňu úplne nový a školu prevzala v náročnom období aj situácii, vstúpila do tejto úlohy s veľkým odhodlaním a nasadením, čo prinieslo dobré výsledky. Škola utrpela vývojom za posledné 3 roky, čo sa odrazilo aj na počte prihlásených žiakov. Máme nádej, že aj po tejto stránke sa začne situácia zlepšovať. Dôležité bude, aby bola predĺžená zmluva s majiteľom budovy.

Nakoľko spirituálka EZŠ Karolína Konopeusová dala výpoveď, od septembra 2023 nastúpil ako spirituál Miroslav Kerekréty. Aj po tejto stránke sa život na EZŠ zaktivizoval.

Kontroly školskej inšpekcie poukázali na niektoré nedostatky, najmä čo sa týka nedostatku kvalifikovaných pedagógov, v zásade však škola obstála aj v tejto náročnej kontrole a snahou vedenia školy je čo najskôr dať do poriadku aj tento nedostatok.

Evanjelické Lýceum – vzhľadom na pretrvávajúcu nespokojnosť s pôsobením sestry spirituálky Ingeborg Pavlovičovej a viacerých pokusoch riešiť situáciu ako vedením školy tak zriaďovateľom, vyústila táto záležitosť do odchodu sestry spirituálky v auguste 2023. Za spirituála bol menovaný brat Matej Trepáč. Od začiatku jeho príchodu sa zlepšila situácia ohľadom duchovnej starostlivosti o študentov.

Zriaďovateľovi sa podarilo vyrokovať predĺženie nájomnej zmluvy s BSK o ďalšie štyri roky. Máme však od BSK avízo, že plánujú odchod z budovy ZD v Modre, kde sídli Vinárska škola a táto budova je recipročne poskytovaná za budovu na Vranovskej, vo vlastníctve BSK.

Bude preto dôležité, aby ZD vyrokoval nové podmienky nájomnej zmluvy, nakoľko predpokladaný odchod Vinárskej školy z našej budovy v Modre je koncom školského roka 2025/2026.

EL funguje inak štandardne a aj naďalej si drží vysoký vzdelávací kredit.

EG Banská Bystrica – uzavreli sa majetkové záležitosti ohľadom kúpy starej budovy gymnázia, ktorá prešla do majetku ZD. Bol to strategický krok, ktorý zabezpečil ekonomické fungovanie školy aj do budúcnosti. Gymnázium fungovalo štandardne veľmi dobre. Je stále vysoký záujem uchádzačov o štúdium, až trojnásobne vyšší ako môže škola prijať. Žiaľ, v súčasnosti nemáme kapacity na rozšírenie školy. Problémom školy, ale to sa týka všetkých škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti ZD ECAV, je pomerne nízke percento evanjelických žiakov.

EG Tisovec – každoročne zápasíme s nízkym počtom miest pre 1. ročník, /počet miest určuje BBSK/ aby sme mohli otvoriť aspoň dve triedy. Aj pre školský rok 2023/24 sa nám podarilo navýšiť počet týchto miest. Vzhľadom na klesajúci počet prihlásených žiakov, škola fakticky prestala byť výberovou. Naďalej však poskytuje kvalitné vzdelávanie a pestrú škálu aktivít. Po odchode sestry spirituálky Michaely Púpalovej prebral zastupovanie brat farár Ticháň.

24. 11. 2024 sme mali vo ZV stretnutie riaditeľov a spirituálov, ktoré malo informatívny charakter.

Činnosť biskupa

Nakoľko predstavuje rozmanitú škálu činností, spomeniem aspoň tie dôležitejšie:

Navštívil som cirkevné zbory, kde som kázal pri rôznych príležitostiach: Zlaté Moravce, Nitra-posvätenie bohosl. nádob, UPC, BA-Dúbravka – 10. rokov od vzniku samostatného CZ, Očová – posvätenie bohosl. nádob, Rusovce – VN nedeľa-TV prenos, Badín - sl. Božie, Lovinobaňa – inštalácia A. Kurčíkovej, Dolné Srtie – kanonická vizitácia, Lučenec – konfirmácia, Diakovce – Svätodušná nedeľa, Horná Lehota – 200 rokov od narodenia Sama Chalupku, Pezinok – 100 rokov od smrti Ľ. Holubyho, Sučany – deň M. Hodžu, Hanušovce – sl. Božie, Hlboké – 180. výročie kodifikácie spisovnej slovenčiny, Banská Štiavnica – inštalácia D. Gdovina, Liptovský Mikuláš – Deň LOS, Zvolen – Deň ZVS a 100 rokov od postavenia kostola, Farná – pamiatka posv. chrámu, Klenovec – výročie Karola Salvu a Pavla Šramka, Stará Turá – 130 rokov od vydania novely Bez Boha na svete, Kalinovo - inštalácia predsedníctva NOS, Sobotište – inštalácia M. Ištvána, Kálnica – vznik samostatného CZ, Bardejov – reformačné SB-RTVS, Modra – sl. Božie, Tornaľa – posviacka zb. domu., Sv. Jur – výročie založenia škôlky, Petržalka – adventný bazár, Poltár – sl. Božie, Zvolen – štedrovečerné SB.

Zúčastnil som sa osláv 30. výročia vzniku SR, inštalácie Rolfa Bareisa, biskupa pre nemecké zbory v Gruzínsku, kázal som na misijnom podujatí Pre Teba, navštevoval som Seniorátne pastorálne

konferencie duchovných, seniorátne konventy, zúčastňoval som sa porád Výboru pri misijnom stredisku Prameň, ktorého som členom, tiež porád Centra pre komunitné organizovanie v Banskej Bystrici, kde som členom a porád a konferencie Slovenskej misijnej siete, kde som členom správnej rady, stal som sa čestným členom OZ Srdce na dlani vo Zvolene. Viedol som stretnutia Bohoslužobného výboru. Mal som príhovor pri 25. výročí sviečkovej manifestácie v BA, poslúžil som zvestou Božieho slova na stretnutí rodín z CZ Nové Mesto n./V., moderovaný rozhovor na konferencii EVS v Piešťanoch. Absolvoval som niekoľko návštev každej školy v zriaďovateľskej pôsobnosti ZD, pri rôznych príležitostiach, porady, rokovania, slávnosti, služby Božie, odvolacie konania. Zúčastnil som sa rokovania konferencie Trojpartnerstva v Liptovskom Mikuláši, slávnosti 50. výročia od Leuenbergskej konkordie vo Viedni, SEMFESTU vo Zvolenskej Slatine, kde som bol súčasťou diskusie, kázal som pri príležitosti 30. výročia vzniku Biblickej školy a 20. výročia vzniku ESŠ v Martine, mal som prednášku na zborovom tábore CZ Legionárska. Zúčastňoval som sa rokovaní niektorých výborov, komisie Partnerhilfe. Vykonával som niekoľko krstov, sobášov, pohrebov, vybavoval žiadosti o dišpenz, 2 odovzdania seniorských úradov, absolvoval som množstvo pastoračných rozhovorov, primárne s duchovnými a rad stretnutí s predstaviteľmi štátnej správy a samospráv.

Dňa 21. 3. 2023 odišiel do večnosti brat farár Miroslav Synak vo veku 95 rokov, rozlúčili sme sa s ním dňa 23.3.2023 v Rimavskej Sobote.

Ďalšie činnosti a aktivity sú uvedené v správe za Zbor biskupov.

Cieľom výpočtu týchto činností nie je kvantifikovať prácu biskupa, či vydať odpočet z plnenia „domácich úloh“, skôr podať určitý obraz o tom, čo je predmetom činnosti biskupa ZD.

Osobitnou kapitolou činnosti dištriktuálneho biskupa je personálna agenda, týkajúca sa najmä obsadenia kňazských staníc. Situácia sa každým rokom zhoršuje v tom zmysle, že sa zvyšuje počet uprázdnených kňazských staníc a znižuje počet duchovných, ktorí by ich mohli obsadiť. V roku 2023 boli najurgentnejšie v zmysle personálneho obsadenia cirkevné zbory - Tisovec, Veľký Krtíš, Podlužany a Vrbové.

O všetkých dôležitých stretnutiach, podujatiach a aktivitách si vediem podrobný záznam.

Biskupský úrad

Pracoval v zložení – vedúca úradu ses. Zuzana Žilinčíková, tajomníčka VM a biskupa ses. Mária Hroboňová, sekretárka ses. Anna Martišková, ekonómka ses. Anna Pavlíková, školský tajomník a správca majetku br. Roman Žilinčík. Upratovacie práce zabezpečovala ses. Zdenka Černayová.

Úrad štandardne zabezpečuje svoje úlohy a povinnosti.

Predstava do budúcnosti

- Pripravovať spolu s príslušnými grémiami v cirkvi pravidlá a postup pre spájanie cirkevných zborov
- Postúpiť v procese zjednodušenia štruktúry cirkvi
- Pripraviť návrh pracovného poriadku pre duchovných
- Pripraviť návrh pravidiel a vzdelávania pre inštitút „pomocných duchovných“
- Začať zodpovedne hľadať cesty k duchovnému obnoveniu našej cirkvi, spájať jednotlivcov, zbory, inštitúcie v našej cirkvi za týmto účelom
- Pripraviť program sabatikálneho voľna pre duchovných
- Vytvoriť možnosti pre cenovo dostupné bývanie pre duchovných na dôchodku
- Pre vedenie, pedagogických zamestnancov a spirituálov našich škôl zaviesť pravidelné stretávanie s vedením ZD a pracovníkmi ZD v oblasti školstva.

Záver

Ďakujeme Pánu Bohu za jeho milostivé vedenie v uplynulom roku, za všetko Jeho požehnanie, aj napomenutia a skúšky, ktoré nás viedli k pokore, trpezlivosti a väčšej oddanosti Jemu a dielu ktoré sieme konať. Ďakujeme aj za nové výzvy a príležitosti, ktoré sú pre nás znakom Jeho blízkosti a milosti.

Ďakujem všetkým spolupracovníkom, zvlášť bratovi zastupujúcemu dozorcovi Pavlovi Bajovi a bratovi dozorcovi Petrovi Synakovi za ich pracovný a ľudský prístup, za mnohú prácu v prospech ZD aj celej cirkvi, za ich svedectvo viery.

Ďakujem všetkým zamestnancom BÚ ZD, že plnili aj tie úlohy a záležitosti, ktoré boli nad rámec ich pracovného zaradenia. Ďakujem predsedníctvu ECAV, predsedníctvu VD ECAV, predsedníctvam seniorátov za dobrú spoluprácu, vedeniu našich škôl, pedagogickým aj nepedagogickým zamestnancom, všetkým pracovníkom z duchovného aj laického stavu, s ktorými spolupracujeme v grémiách, výboroch, komisiách, inštitúciách našej cirkvi, všetkým, ktorí pamätali na pomoc druhým v núdzi, materiálne aj modlitbami, všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli, aby náš dištrikt a celá cirkev mohli pracovať na Božiu chválu, aby Božie kráľovstvo rástlo medzi nami a mohli sme prinášať aj nové a pekné veci na Božiu chválu a na záchranu mnohých aj naďalej.

Ján Hroboň, biskup ZD ECAV